

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Sp/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8015200007
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8015200007.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove samosudkyňou JUDr. Monikou Tobiašovou v právnej veci navrhovateľa L. Z., trvale bytom K. A., D.. E. XX/XX, právne zastúpeného Mgr. Paulínou Naništovou, advokátkou so sídlom Prešov, Sládkovičova 8, proti odporkyni Obec Šarišské Michaľany, zastúpenej starostom obce Vincentom Leššom, za účasti A. D., trvale bytom K. A., D.. E. XX/X, právne zastúpenej JUDr. Petrom Čurillom, advokátom so sídlom Prešov, Hlavná 11, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne zo dňa 10. decembra 2014, č. j.: XXX/XXXX, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozhodnutie odporkyne zo dňa 10. decembra 2014, č. j.: XXX/XXXX, podľa § 250j, ods. 2, písm. c/, d/, v spojení s § 250l ods. 2 a § 250q ods. 2 O.s.p. a v r a c i a vec odporkyni na ďalšie konanie.

Z a v ä z u j e odporkyňu nahradiť navrhovateľovi trovy konania - súdny poplatok vo výške 35 Eur, ktoré je odporkyňa povinná zaplatiť v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku k rukám navrhovateľa a trovy právneho zastúpenia v sume 303,16 Eur, ktoré je odporkyňa povinná zaplatiť v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku na účet Mgr. Paulíny Naništovej, advokátky, vedený v Q. I., W.., pobočka Prešov, IBAN: S

odôvodnenie:

Preskúmaným rozhodnutím zo dňa 10.12.2014 odporkyňa ako príslušný správny orgán na základe § 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len Občiansky zákonník) v nadväznosti na § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len Správny poriadok) v konaní vo veci zrejmeho zásahu do pokojného stavu podľa § 5 Občianskeho zákonníka rozhodla, že „navrhovateľ je povinný bez odkladu sa zdržať konania, ktorým zasiahol do pokojného stavu, a to tak, že: nariadil svojmu susedovi - A. D. v lehote do 30.11.2014 odstrániť plynovú prípojku, ktorej napojenie je zo spoločného regulátora plynu nachádzajúceho sa na jeho parcele č. XXX/X. Odstránenie betónového múrika, odstránenie časti presahujúcej časti vodomernej šachty a zvedenie dažďovej vody tak, ako to požaduje pán Z. sa považuje v tejto dobe za bezpredmetné, nakoľko vlastník pani A. D. a pán X. S., ktorý predmetné nehnuteľnosti užíva, jeho požiadavke vyhovel. Toto rozhodnutie Obce Šarišské Michaľany predbežne zabezpečuje ochranu pokojného stavu v tejto veci“.

Rozhodnutie odôvodnila tým, že na základe podnetu účastníka konania A. D. ako správny orgán začal dňa 03.12.2014 konanie vo veci zrejmeho zásahu do pokojného stavu, ku ktorému malo dôjsť tým, že pán Z. nariadil pani A. D., ktorej nehnuteľnosti susedia s jeho, aby v lehote do 31.11.2014 odstránila svoju nízkotlakú plynovú prípojku, ktorá vedie od spoločného regulátora plynu cez jeho predzáhradku. Ďalej požadoval odstránenie betónového múrika oplotenia, ktorý zasahuje do jeho pozemku a takisto odstránenie vodomernej šachty, ktorá takisto zasahuje do jeho pozemku. Argumentoval, že vplyvom vodomernej šachty a dažďovej vody zo strechy domu pani A. mu vlnú základy rodinného domu a zateká mu do pivnice, čo mu spôsobuje škodu.

Odporkyňa na základe miestnej ohliadky a zisťovania z archívnych materiálov (stavebné povolenie na zriadenie plynovej prípojky a projektovej dokumentácie rodinného domu L. Z.) zistila, že na plynovú prípojku k rodinnému domu pani A. D. bolo jej právnenému predchodcovi v roku 1990 Okresným národným výborom, odbor výstavby v Prešove, vydané riadne stavebné povolenie č. XXXX/XXXX. Okrem toho plynová prípojka k rodinnému domu L. Z. a A. D. má spoločný regulátor plynu, na zriadenie ktorého sa aj spoločne finančne podieľali. V tomto období to bola aj bežná prax, nakoľko bol na trhu veľký nedostatok týchto regulátorov, preto pripojenie takýmto spôsobom bolo v tom čase pri plynifikovaní susedne stojacich domov bežné a neporušovali sa predpisy ani normy pre zriadenie plynovej prípojky.

Miestnou ohliadkou dňa 08.12.2014 bolo zistené, že dažďová voda zo strechy rodinného domu A. D. je zvedená do trativodu, preto tvrdenie navrhovateľa, že dažďová voda zo strechy rodinného domu A. D. zateká pod základy jeho rodinného domu a aj do pivnice, sa nezakladá na pravde, keďže zvod dažďovej vody má pani D. vyústeny do trativodu, ktorý je zriadený na jej pozemku.

Odporkyňa argumentovala, že podľa projektovej dokumentácie, ktorá tvorí súčasť Rozhodnutia o prípustnosti stavby výstavbu rodinného domu L. Z. vydaného Okresným národným výborom pod č. Výst.XXXX/XX, a ktorého súčasťou je aj Rozhodnutie o umiestnení stavby č. Výst.XXXX/XXXX zo dňa 22.03.1974 vydaného 17.04.1974, odborom výstavby a územného plánovania, ktorý sa nachádza v archíve obecného úradu, v bode 4, 5 a 6 jasne hovorí, že „základy podpivničených a nepodpivničených častí stavby musia byť pokryté izolačnou hmotou, aby sa zamedzilo vnikaniu vlhkosti do múrov, základy musia byť odizolované proti spodnej vode a obvodové murivo nad príslušným terénom musí byť riadne izolované.“ Nakoľko vodomerná šachta, ako sa zistilo pri miestnej ohliadke dňa 08.12.2014, je suchá a nepresahuje do nej žiadna voda z okolitého terénu, je málo pravdepodobné, aby bola príčinou vlhnutia múrov rodinného domu pána Z., ktorý je od nej vzdialený cca 40 cm. Základy rodinného domu pána Z. zvonku tvoria andezitové tvárnice. Andezit, podobne ako aj žula, sú vyvrelé horniny, ktoré nesajú vodu. Vodomerná šachta nepresahuje na pozemok pána Z..

Odporkyňa poukázala, že zo strany pána Z. bolo doručené dňa 23.04.2014 na Obecný úrad v Šarišských Michaľanoch podanie, ktorým požiadal obec o vyšetrenie problémov v zmysle Občianskeho zákonníka § 5. Odporkyňa rozhodla, že nedošlo k narušeniu pokojného stavu. Následným odvolaním sa voči rozhodnutiu obce vo veci konal Krajský súd v Prešove. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. 4Sp/20/2013-328013200703 zo dňa 09.09.2014 súd konanie pre späťvzatie návrhu pánom Z. zastavil.

Aj napriek tomu, že odporkyňa presah vodomernej šachty, ktorá bola zriadená v roku 1985 nepovažovala za narušenie pokojného stavu, vlastník vodomernej šachty túto šachtu upravil tak, aby nezasahovala na susedný pozemok. Dôvodila, že podľa projektovej dokumentácie, ktorá tvorí súčasť stavebného povolenia, rodinný dom pána Z. nie je podpivničený, pivnica do ktorej ako udáva, mu zateká voda, sa nachádza v stavbe, ktorá je za jeho rodinným domom. Keďže táto stavba je z prvej polovice 20. storočia, je predpoklad, že pri jej výstavbe neboli použité žiadne izolačné materiály.

Betónový múrik o dĺžke cca 20 m, ktorý bol súčasťou oplotenia a tvoril hranicu medzi susedmi, bol v čase miestnej ohliadky zbúraný a oplotenie bolo umiestnené na hranici, na ktorej sa susedia dohodli. Toto bolo aj predmetom sťažnosti pána Z. na Okresný úrad v Prešove, odbor výstavby a bytovej politiky z 29.07.2014.

Odporkyňa citovala ustanovenie § 5 Občianskeho zákonníka a uviedla, že na základe vyššie uvedených skutočností dospela k záveru, že konaním L. Z., ktorý nariadil odstrániť plynovú prípojku od spoločného regulátora plynu, ktorý sa nachádza na jeho pozemku, došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, pričom tento stav naďalej trvá a nie je predpoklad, že dôjde k dobrovoľnému ukončeniu. Konštatovala, že v súlade s vykonaným dokazovaním a s poukazom na citovanú právnu úpravu správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Včas podaným opravným prostriedkom sa navrhovateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia, ktoré žiadal zrušiť a vec vrátiť odporkyni na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil právo na náhradu trov konania.

Poukázal, že podstatou § 5 Občianskeho zákonníka je, že ide o špecifickú ochranu posledného pokojného stavu, t. j. stavu, ktorý sa fakticky vytvoril. Nositeľ subjektívneho občianskeho práva, ktorého takto fakticky vzniknutý pokojný stav bol zrejším zásahom narušený, sa môže domáhať tejto špecifickej ochrany. Posudzovaná vec však nezodpovedá týmto zákonným podmienkam. Ide o plynovú prípojku, ktorá prechádza jeho parcelou, ktorá je v jeho výlučnom vlastníctve a o vodomernú šachtu postavenú susedom a presahujúcu na jeho parcelu v rozsahu asi 30 cm po celej dĺžke.

Dôvodil, že jeho výzva prostredníctvom advokáta na odstránenie tejto rúry a ostatných zásahov do jeho vlatníckych práv nie je tým zrejším zásahom do pokojného stavu A. D. v zmysle § 5 Občianskeho zákonníka. Domnieva sa, že práve on ako vlastník, do ktorého vlastníckeho práva sa zo strany A. D. neoprávnene zasahuje, a tým ho obmedzuje v jeho výkone, je tým subjektom, ktorý je oprávnený dožadovať sa tejto špecifickej ochrany od obce, t. j. A. D. nie je aktívne legitimovaným subjektom. Jeho konanie nenapĺňa „skutkovú podstatu“ zrejmeho zásahu do pokojného stavu podľa § 5 Občianskeho zákonníka.

Namietal porušenia ustanovení Správneho poriadku, nakoľko závažným spôsobom boli porušené jeho procesné práva, keď mu odporkyňa neumožnila ako účastníkovi správneho konania nahliadnúť do spisu, dostať kópiu zápisnice z ústneho pojednávania. Tiež namietal voči postupu, kedy pani A. D. (majiteľka susednej nehnuteľnosti, ktorá od novembra 2001 žije a pracuje v zahraničí) nebola účastníkom konania a podľa slov starostu Obce Šarišské Michaľany U.. K. P. (vyslovil ich na konaní dňa 08.12.2014) ho „telefonicky požiadala, aby sa pán starosta ujal konania“. Súčasný užívateľ nehnuteľnosti S. X. bol účastník konania bez písomného splnomocnenia.

Konštatoval, že odporkyňa v napadnutom rozhodnutí uviedla, že bolo vykonaných niekoľko miestnych obhliadok. Otázkou je, či sa nachádza v administratívnom spise zápisnica o vykonanej obhliadke a či je podpísaná všetkými účastníkmi. Jeho pripomienky k spôsobu obhliadky neboli akceptované a nemohol sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k iným zisteným skutočnostiam. Podľa tvrdení starostu obce v napadnutom rozhodnutí bola vykonaná obhliadka spôsobu zvedenia dažďovej vody do trativodu. Dôvodil, že účelom trativodu alebo drenážnej jamy je odvieť čo najrýchlejšie a bezpečne prebytočnú vodu z pozemku, strechy či inej plochy pri rodinnom dome na miesto, kde neprekáža, teda do skrytej podzemnej jamy a následne ju vsiaknuť do pôdy. Jednou z jeho pripomienok bolo, akým spôsobom bola vykonaná obhliadka tejto skutočnosti- návštevou upraveného dvora? S. X. odmietol obhliadku stavebného dozoru alebo kvalifikovanej osoby, ktorej názor možno rešpektovať. Navyše v čase daždivého počasia bol vyzvať starostu obce, aby sa prišiel pozrieť, ako to vyzerá v pivnici jeho domu. Na túto výzvu starosta nereagoval a nikdy nebol zisťovať uvádzané skutočnosti na jeho nehnuteľnostiach.

Argumentoval, že podľa § 3 Správneho poriadku obec ako stavebný úrad a zároveň ako správny orgán je povinná svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prietáhov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci; pokúsiť sa vždy o zmiernu vybavenie veci ak to povaha veci pripúšťa; dbať na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb, tiež vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Ak by obec vykonala obhliadku dôsledne aj z jeho pozemku, zistila by skutočný stav veci, a to že základy vodomernej šachty zostali neupravené pretože S. X. postavil múr do vnútra šachty a posunul poklop, no nevyriešil tým problém s presahom na jeho pozemok. Navyše presahujúcu časť šachty zakryl asi 15 cm zeminy, aby tak zavádzal každého, kto prišiel na obhliadku situácie. Po zistení tejto skutočnosti zeminu odstránil, avšak zistil, že pri tejto úprave vykonal S. X. izoláciu svojej šachty tak, že jeho situáciu ešte zhoršil. Faktom ostáva, že vodomerná šachta nie je postavená podľa Slovenských technických noriem, je iba 1m od hranice pozemku, navyše bez jeho súhlasu a bez stavebného povolenia.

Konanie užívateľa nehnuteľnosti S. X. s podporou starostu obce nasvedčuje tomu, že nie je záujem o zmiernu riešenie situácie a jeho nehnuteľnosť je poškodzovaná naďalej už niekoľko rokov. Na základe vyššie uvedených námietok a celej nezrozumiteľnosti rozhodnutia obce vyjadril podozrenie o zneužívaní právomoci verejného činiteľa - starostu Obce Šarišské Michaľany U.. K. P..

Rozhodnutie starostu je nezákonné a nedôvodné, výrok nevykonateľný z dôvodu, že § 5 Občianskeho zákonníka umožňuje obci zásah buď iba zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Iné

spôsoby ochrany obec nesmie použiť. Uvedené rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť. Všetky tvrdenia v ňom sú vyjadrené na základe dojmov, pocitov a bez relevantných dôkazov.

Odporkyňa zastúpená starostom na pojednávaní uviedla, že na rozhodnutí, ktoré vydala, trvá.

Účastníčka konania A. D. sa k opravnému prostriedku nevyjadrila, aj keď bola uznesením krajského súdu zo dňa 23.10.2015 sp.zn. 4Sp/1/2015-15 na to vyzvaná.

Z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že ide o konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu podľa piatej časti O.s.p. § 250l a nasledujúce ustanovenia O.s.p.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250m ods. 1 a 3 O.s.p. konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu. Účastníkmi sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Krajský súd podľa § 250l a nasledujúcich ustanovení O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie, ktoré mu predchádzalo, vypočul navrhovateľa, jeho právnu zástupkyňu a zástupcu odporkyne s tým, že konal a rozhodol v neprítomnosti účastníčky konania a jej právneho zástupcu, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa je dôvodný.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že účastníčka konania faxovým podaním doručeným odporkyni dňa 03.12.2014 podala návrh na vydanie predbežného opatrenia na ochranu proti zrejmemu zásahu do pokojného stavu v zmysle § 5 Občianskeho zákonníka. Konštatovala, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností vedených na LV č. XXX v k. ú. Šarišské Michaľany, rodinného domu s príslušenstvom s. č. XX a parcel CKN č. XXX/X a XXX/X. Uviedla, že druhá strana v susedskom spore - L. Z. je vlastníkom susedných nehnuteľností evidovaných na LV č. XX v k. ú. Šarišské Michaľany. Poukázala, že predmetom sporu je skutočnosť, že L. Z. tvrdí, že ona zasahuje do výkonu jeho vlastníckeho práva k parcelám CKN č. XXX/X a č. XXX/X, ktoré susedia s jej parcelami. L. Z. tvrdí, že jej vodomerná šachta a betónový múrik oplotenia zasahujú do jeho pozemku, že plynová prípojka k jej rodinnému domu prechádza cez jeho pozemok, že voda zo strechy jej rodinného domu ohrozuje jeho základy a zateká do jeho pivnice. V liste, ktorý jej bol doručený, L. Z. požaduje, aby vyššie uvedené odstránila v termíne do 31.11.2014. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadala, aby Obec Šarišské Michaľany prijala toto predbežné opatrenie: „striepť existenciu plynovej prípojky, ktorú si jej právny predchodca - otec zriadil spolu s L. Z., a na ktorej sa aj finančne spolupodieľal. Argumentovala, že vodomerná šachta bola zmenšená, aby nezasahovala na jeho pozemok, presahujúci múrik oplotenia bol odstránený a voda zo strechy bola zvedená do vsakovacej šachty.

Odporkyňa v zmysle § 18 ods. 3 Správneho poriadku oznámila navrhovateľovi a účastníčke konania zastúpenej S. X. začatie konania vo veci poskytnutia ochrany podľa § 5 Občianskeho zákonníka a predvolala ich na ústne pojednávanie na deň 08.12.2014 o X.XX hod. na Obecný úrad v Šarišských Michaľanoch. Zároveň ich vyzvala, aby na pojednávanie doniesli všetky podklady, ktoré sa vzťahujú k prejednávanej veci.

Z ústneho pojednávania odporkyňa vyhotovila zápisnicu, v ktorej uviedla, že účastníci boli riadne poučení o svojich právach a povinnostiach podľa § 3 ods. 2, § 21 ods. 2, § 33 ods. 1, ods. 2, § 34 ods. 3, § 23 ods. 1 Správneho poriadku. Zo tejto zápisnice vyplýva, že podľa výpovede L. Z. múrik plota bol v posledný deň termínu, ktorý uložil štátny stavebný dozor, odstránený. Presahujúca časť vodomernej šachty na jeho pozemok nebola odstránená, naopak, bráni vsakovaniu dažďovej vody. L. Z. žiadal odstránenie plynovej prípojky - nízkotlak z jeho pozemku. Odôvodňuje to tým, že tam, kde má plynomer, chce v budúcnosti zriadiť parkovisko. Zástupca účastníčky konania S. X. predložil doklady o vydaní stavebného povolenia na plynovú prípojku a presahujúcu časť vodomernej šachty považuje za odstránenú, v zemi zostali zvyšky betónu a dažďová voda je zvedená do trativodu. Ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania ani písomné ani svedecké ani iné neboli zo strany prítomných účastníkov predložené. Odporkyňa ako správny orgán týmto považovala dokazovanie za skončené a uviedla, že vo veci bude rozhodnuté. L. Z. zápisnicu z ústneho pojednávania po jej prečítaní odmietol podpísať.

V administratívnom spise odporkyne sa nachádza fotokópia stavebného povolenia zo dňa 05.06.1990 pre I. D. (otca účastníčky konania) na plynovú prípojku a na parcele č. EN XXX/X a stavebné povolenie zo dňa 01.02.1989 pre L. Z. na pozemku parcelné číslo EN XXX/X.

Odporkyňa návrhu účastníčky konania vyhovela a vydala napadnuté rozhodnutie.

Podľa § 5 Občianskeho zákonníka, ak došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, možno sa domáhať ochrany na obci. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde.

Podľa § 13 ods. 5 veta prvá zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o obecnom zriadení) starosta je štatutárnym orgánom obce. Starosta môže rozhodovaním o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy písomne poveriť zamestnanca obce.

Podľa § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb rozhoduje pri výkone samosprávy obec, sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu obce rozhoduje súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Inštitút pokojného, faktického stavu je upravený v § 5 Občianskeho zákonníka a je príkladom zverenia právomoci rozhodovať vo veciach občianskoprávnym správny orgánom - obciam. Obciam rozhodujúcim podľa § 5 Občianskeho zákonníka neprináleží vydávať rozhodnutia, ktoré nemajú predbežnú povahu; obec svojím rozhodnutím nevytvára právny stav, ale jej rozhodnutie smeruje k ochrane naposledy existujúceho pokojného, faktického stavu. Úlohou obce je urýchlené poskytnutie ochrany pred zrejším zásahom do posledného pokojného, faktického stavu. Ochrana poskytovaná obcou predstavuje dočasnú ochranu, ktorá trvá do právoplatného rozhodnutia súdu v občianskom súdnom konaní alebo do nariadenia predbežného opatrenia podľa § 74 a nasl. O.s.p. Právoplatným súdnym rozhodnutím sa rozhodnutie obce vydané podľa § 5 OZ ruší bez potreby vydania samotného rozhodnutia.

Konanie sa začína výlučne na návrh, neuplatňuje sa v ňom zásada oficiality. Obec sa v konaní spravuje zásadami správneho konania vyplývajúcimi zo Správneho poriadku, Ústavy SR - zásadou zákonnosti (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, § 3 ods. 1 Správneho poriadku), zásadou materiálnej pravdy (§ 3 ods. 5, § 32 Správneho poriadku), zásadou dispozičnou (§ 18 Správneho poriadku). Obec v konaní zisťuje skutkové otázky, t.j. aký bol posledný existujúci pokojný stav medzi účastníkmi (teda pokojný stav obidvoma účastníkmi tolerovaný, odsúhlasený), kto tento pokojný stav narušil a akým spôsobom došlo k narušeniu pokojného stavu. Pre obec sú rozhodujúce skutočnosti preukazujúce, že určitý pokojný stav medzi účastníkmi existoval, obaja účastníci ho pred zásahom akceptovali a dodržiavali (napr. aj keď mali vedomosť o jeho nesúlade s právnymi predpismi).

Obec sa nezaobera a ani nerieši právne otázky sporu. Obec nerieši ani to, či posledný existujúci pokojný stav bol stavom právnym alebo protiprávnym. Napokon v konaní podľa § 5 Občianskeho zákonníka ide o ochranu faktického stavu, a nie o ochranu stavu právneho. Ak by obec rozhodla aj o právnej stránke veci, prekročila by svoju právomoc a zasiahla by do výlučnej právomoci súdu v občianskom súdnom konaní (§ 7 O.s.p.). Po vyhodnotení vykonaných dôkazov obec svojím rozhodnutím poskytuje ochranu jednotlivcom a pokojnému faktickému stavu.

Rozhodnutie obce podľa § 5 Občianskeho zákonníka však nemožno považovať za predbežné opatrenie v zmysle § 43 Správneho poriadku. Po vydaní rozhodnutia podľa § 5 Občianskeho zákonníka obec už v konaní nepokračuje (správne konanie sa ním skončilo), ale nastupuje občianske súdne konanie na základe návrhu podľa § 80 O.s.p.

Ustanovenie § 5 Občianskeho zákonníka predstavuje osobitný prostriedok občianskoprávnej ochrany poskytovaný iným orgánom než súdom. Úlohou obce pri posudzovaní opodstatnenosti takéhoto návrhu je iba zistenie, či sa v konkrétnom prípade fakticky vytvoril a existoval pokojný stav, a či bol zrejme narušený, t.j. rieši v tomto prípade iba skutkové otázky.

Ide teda o právnu ochranu pred zrejým zásahom do posledného pokojného stavu. Navyše musí ísť o situáciu, že sa do doterajšieho pokojného stavu zasiahlo bez právneho dôvodu. Vydaným rozhodnutím sa má dosiahnuť obnovenie stavu, ktorý existoval pred zásahom.

Podľa § 47 ods. 1 Správneho poriadku, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

Výrok rozhodnutia musí zodpovedať § 5 Občianskeho zákonníka. Predbežne sa zakáže zásah do pokojného stavu, ktorý sa opíše, alebo sa uloží obnovenie predošlého stavu, ktorý sa rovnako musí presne opísať, prípadne sa obe tieto zákonné možnosti kombinujú podľa povahy prípadu. Iný výrok nie je prípustný.

V preskúvanom rozhodnutí nie je výrok rozhodnutia odporkyne v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 5 OZ, lebo odporkyňa uložila navrhovateľovi povinnosť bez odkladu sa zdržať konania, ktorým zasiahol do povinného stavu, a to tak, že:

„nariadil svojmu susedovi - A. D. v lehote do 30.11.2014 odstrániť plynovú prípojku, ktorej napojenie je zo spoločného regulátora plynu nachádzajúceho sa na jeho parcele č. XXX/X. Odstránenie betónového múrika, odstránenie časti presahujúcej časti vodomernej šachty a zvedenie dažďovej vody tak, ako to požaduje pán Z. sa považuje v tejto dobe za bezpredmetné, nakoľko vlastník pani A. D. a pán X. S., ktorý predmetné nehnuteľnosti užíva, jeho požiadavke vyhovel.“

Účastníčka konania v svojom návrhu žiadala, aby Obec Šarišské Michaľany prijala toto predbežné opatrenie: „striepť existenciu plynovej prípojky, ktorú si jej právny predchodca - otec zriadil spolu s L. Z., a na ktorej sa aj finančne spolupodieľal“.

Na základe vyššie uvedeného výrok napadnutého rozhodnutia odporkyne nie je ani v súlade s návrhom účastníčky konania.

Námietka navrhovateľa, že odporkyňa nedostatočne zistila skutočný stav, neobstarala si podklady pre rozhodnutie, rozhodnutie nedostatočne odôvodnila, a že je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, je dôvodná.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku, podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah alebo spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 34 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka. Účastník je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe. Vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu. Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Aj keď zmyslom § 5 Občianskeho zákonníka je v čo najkratšej dobe odvrátiť zásahy do pokojného stavu, prípadne obnovenie pôvodného pokojného stavu, obec je povinná zabezpečiť si nevyhnutné dôkazy.

O výsledku dokazovania musí obec ako správny orgán spísať zápisnicu, v ktorej podrobne opíše predmet dokazovania, závery, ku ktorým dospel, vyjadrenia účastníkov, ďalších zainteresovaných osôb (§ 22 Správneho poriadku). Súčasťou zápisnice môže byť náčrtok, fotografia. Zápisnica potom tvorí podklad pre rozhodnutie správneho orgánu, umožňuje kedykoľvek sa oboznámiť s priebehom konania a umožňuje posúdiť orgánu, ktorý preskúmava rozhodnutie správneho orgánu, či postupoval v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi.

V administratívnom spise odporkyne sa nachádza iba zápisnica z ústneho pojednávania zo dňa 08.12.2014 a pripojené listinné dôkazy - stavebné povolenia na plynové prípojky, rozhodnutie o prípustnosti stavby a rozhodnutie o umiestnení stavby týkajúce sa uvedeného domu navrhovateľa. V spise sa nenachádzajú listinné doklady o vlastníctve rodinných domov, resp. pozemkov navrhovateľa a účastníčky konania, ani zápisnica z ohliadky, teda nemôže byť dostatočne zistený skutočný stav pre vydanie zákonného rozhodnutia.

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov na základe ktorých rozhodoval, ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Odôvodnenie má presvedčiť účastníkov konania o správnosti postupu správneho orgánu a o zákonnosti jeho rozhodnutia. Nestačí len citácia príslušného právneho predpisu, ale je žiaduce, aby správny orgán vyložil aj obsah právnej normy tak, aby účastníci pochopili vzťah medzi skutkovým zistením a právnym posúdením veci.

Ustanovenie § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje zákonné obmedzenie vlastníckeho práva, ktoré sa odvíja priamo od vlastníctva. Súbor týchto pravidiel správania sa v teórii a praxi sa označuje ako tzv. susedské práva. Vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv.

Ak vlastník veci nerešpektuje uvedené obmedzenia vlastníckeho práva, ten, kto je ohrozený jeho neoprávnenými zásahmi, sa môže domáhať súdnej ochrany v sporovom konaní.

Ustanovenie § 5 posledná veta Občianskeho zákonníka umožňuje subjektu takého občianskoprávneho vzťahu, do ktorého sa zasiahlo, domáhať sa ochrany aj na súde. Z uvedeného je zrejmé, že ochranu pred zrejým zásahom do pokojného stavu sú kompetentný poskytnúť:

- obec,
- obec a súd simultánne alebo nadväzne, a to podľa toho, v akom časovom poradí sa podajú návrhy na začatie konania a
- súd, (ktorý nie je vôbec viazaný rozhodnutím obce vydaným podľa § 5 Občianskeho poriadku).

To, že sa jedná o dlhodobý susedský spor medzi navrhovateľom a účastníčkou konania je zrejmé aj zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4Sp/20/2013 týkajúci sa spornej vodomernej šachty a účastníkmi konania boli takisto navrhovateľ a účastníčka konania. Toto konanie bolo zastavené uznesením č. k. 4Sp/20/2013-32 zo dňa 09. septembra 2014 na základe späťvzatia návrhu navrhovateľa L. Z..

Právna zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní pred súdom uviedla, že odporkyňa nemala oprávnenie vydať takéto rozhodnutie, nakoľko samotný návrh účastníčky konania považuje za nedôvodný a nakoľko výzvu navrhovateľa prostredníctvom advokáta na odstránenie plynovej prípojky nemožno považovať za zásah do pokojného stavu účastníčky konania. Poukázala, že samotné meritum veci sa medzi navrhovateľom a účastníčkou konania prejednáva už v konaní na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 10C/130/2015 o zásah do výkonu vlastníckeho práva navrhovateľa.

Z ustanovenia § 5 Občianskeho zákonníka sú zrejmé tieto kumulatívne predpoklady pre poskytnutie ochrany:

1. návrh na začatie konania podľa § 5 Občianskeho zákonníka
2. návrh podaný oprávnenou osobou

3. narušenie pokojného stavu.

Predpoklady pod bodmi 1. a 2. sú podľa názoru krajského súdu splnené. Návrh na začatie konania podľa § 5 Občianskeho zákonníka podala účastníčka konania A. D., ktorá zásahom navrhovateľa do pokojného stavu (výzvou na odstránenie plynovej prípojky) podľa jej názoru bola dotknutá.

Predpoklad pre poskytnutie ochrany pod bodom 3. narušenie pokojného stavu, podľa názoru súdu splnený nebol.

Pod narušením pokojného stavu ako predpokladu poskytnutia ochrany treba rozumieť narušenie trvajúceho opakovaného a nerušeného stavu. Rozhodujúce je, či došlo k narušeniu pokojného stavu bez zreteľa na to, či jeho narušenie zodpovedá právnemu stavu alebo nie.

Obec pri rozhodovaní o poskytnutí - neposkytnutí ochrany neskúma právny stav, ale iba to, či zrejším zásahom došlo k narušeniu pokojného stavu. Pod zrejším zásahom treba rozumieť konanie, ktoré mení doterajší stav (napr. odstránenie plynovej prípojky účastníčky konania napojenej na spoločný regulátor plynu nachádzajúci sa na parcele navrhovateľa), že narušenie pokojného stavu je v porovnaní s doterajším stavom jednoznačné do takej miery, aby nebolo treba vykonať na preukázanie tejto skutočnosti rozsiahle dokazovanie.

Výzvu navrhovateľa prostredníctvom advokáta na odstránenie plynovej prípojky na základe vyššie uvedeného nemožno považovať za zásah do pokojného stavu účastníčky konania.

Námietka navrhovateľa, že odporkyňa porušila jeho procesné práva tým, že mu neumožnila nahliadnúť do spisu, resp. dostať kópiu zápisnice z ústneho pojednávania, je nedôvodná. V administratívnom spise sa nenachádza žiadosť navrhovateľa o vyhotovenie kópie zápisnice z ústneho pojednávania. Súd poukazuje, že navrhovateľ zápisnicu odmietol podpísať, avšak nič mu nebránilo trvať na tom, že žiada, aby mu bola vydaná kópia tejto zápisnice. Navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že žiadal odporkyňu o nahliadnutie do spisu, ani o vyhotovenie kópie zápisnice z ústneho pojednávania.

Z obsahu administratívneho spisu odporkyne nevyplýva, aby účastníčka konania splnomocnila S. X. na jej zastupovanie v konaní o vydanie predbežného opatrenia na ochranu proti zrejmemu zásahu do pokojného stavu v zmysle § 5 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu odporkyňa mala konať s A. D., nakoľko S. X. sa v správnom konaní nepreukázal písomným plnomocenstvom na jej zastupovanie. Toto splnomocnenie účastníčka konania udelila S. X. až s dátumom 22. jún 2015, pričom samotný návrh na vydanie predbežného opatrenia na ochranu proti zrejmemu zásahu do pokojného stavu podľa § 5 OZ bolo zaslané odporkyňi dňa 03.12.2014 a ani v priebehu správneho konania toto plnomocnenie nebolo doložené. Súd má za to, že návrh podľa § 5 Občianskeho zákonníka podala sama účastníčka konania a starosta obce Šarišské Michaľany mal vedomosť, že účastníčka konania sa dlhodobo zdržiava v zahraničí (komunikovali spolu telefonicky), že S. X. je prihlásený na trvalý pobyt v jej rodinnom dome a že ju v susedských sporoch s navrhovateľom zastupoval. Splnomocnením zo dňa 22.06.2015, ktorým účastníčka konania splnomocnila S. X. na jej zastupovanie vo všetkých právnych veciach súvisiacich s majetkovoprávnym vysporiadaním tam špecifikovaných nehnuteľností, vo všetkých súvisiacich súdnych sporoch, v súdnych alebo správnych konaniach a veciach, odstránila toto procesné pochybenie, ktorého sa dopustila odporkyňa.

Úlohou odporkyne v ďalšom konaní bude náležite zistiť skutočný stav veci, posúdiť, či došlo alebo nedošlo k zásahu do pokojného stavu účastníčky konania navrhovateľom, čo je základnou podmienkou pre možnosť domáhať sa ochrany na obci postupom podľa § 5 Občianskeho zákonníka a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť v zmysle vyššie citovaných ustanovení Správneho poriadku.

Správny orgán je viazaný právnym názorom súdu (§ 250r O.s.p.).

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. a priznal úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania pozostávajúce zo súdneho poplatku 35 Eur a z trov právneho zastúpenia v sume 303,16 Eur podľa § 11 ods. 4 veta prvá, § 13a ods.1 písm. a/,d/, § 16 ods.3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška č. 655/2004 Z. z.) za dva právne úkony:

- prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom 143,00 Eur
- zastupovanie na pojednávaní dňa 25.02.2016.....143,00 Eur
- režijný paušál (2x 8,58 Eur) 17,16 Eur
Spolu.....303,16 Eur

S poukazom na § 151 ods. 8 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadří osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva, krajský súd priznal súdny poplatok vo výške 35 Eur navrhovateľovi a trovy právneho zastúpenia v sume 2 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§250s).